

Jakub Zamojski

Post play - jak nie faulować, część 2

Jakub Zamojski – międzynarodowy sędzia koszykówki, który na swoim koncie ma wiele meczów Euroligi, Mistrzostw Europy oraz Mistrzostw Świata.

Koszykówka jest grą kontaktową - czyli nie każdy kontakt jest faulem... **POST PLAY, CZYLI GRA WYSOKICH GRACZY W OKOLICY KOSZA.** Wysocy gracze to dużo siły, długie ręce, długie nogi i twarda walka o pozycje. Podobnie jak przy grze rękami, tutaj przepisy również ustalają reguły zachowań, które dadzą równe szanse zarówno obrońcy, jak i atakującemu.

W przepisie czytamy:

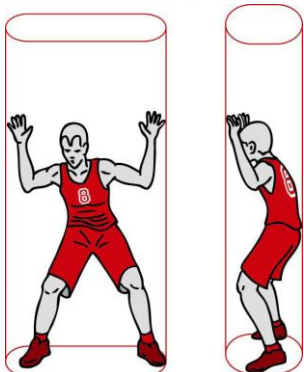
ART. 33.12 Gra środkowych

„(...) Zawodnik atakujący na pozycji środkowego oraz kryjący go przeciwnik, muszą wzajemnie respektować swoje prawa wynikające z zasady pionowości (cylinder).”

CO TO JEST TEN „CYLINDER”?

ART. 33.1 Zasada cylindra

„Zasadę cylindra definiuje się jako przestrzeń wewnątrz wyimaginowanego cylindra, zajmowaną przez zawodnika stojącego na podłodze. Przestrzeń ta, rozciąga się również ponad zawodnikiem i jest ograniczona:

- Z przodu, dłońmi.
- Z tyłu, pośladkami.
- Na bokach, zewnętrznymi krawędziami rąk i nóg.

Ręce mogą być wysuwane przed siebie, ale nie dalej niż do linii, którą tworzą stopy. Ręce muszą być zgięte w łokciach tak, aby przedramiona i dłonie były uniesione w górę. Odległość pomiędzy stopami będzie się różnić zależnie od wzrostu gracza.”

W ten sposób zdefiniowana jest przestrzeń należąca do gracza na boisku. **WEWNĄTRZ CYLINDRA ZAWODNIK MOŻE OBRACAĆ SIĘ, PODSKAKIWAĆ I NIKT NIE MA PRAWA MU W TYM PRZESZKADZAĆ.** Zakładając, że zawodnik nie wychodzi poza swój cylinder to ingerencja przeciwnika w jego cylinder jest nielegalna i może być faulem.

Fot. Radosław Lacelt/Stelmet BC

Czyli np. nie można postawić nogi w miejscu wcześniej zajętym. Jeśli gracz obrony wkładając swoją nogę/kolano pod nogi oraz pośladki przeciwnika próbuje przesunąć gracza z zajętej przez niego pozycji to jest to faul, który wynika z ingerencji w CYLINDER przeciwnika.

Zawodnik ma prawo chronić swój CYLINDER, czyli utrzymać swoją pozycję i może to robić przedramieniem usytuowanym wewnątrz CYLINDRA, ale nie może tego robić wyprostowaną ręką ponieważ ta ręka jest już poza cylindrem!

Fot. Tomasz Fijałkowski/fiolek.art.pl

Zawodnik ma prawo wyskoczyć pionowo wewnątrz swojego cylindra i spaść na to samo miejsce, a jeśli przeciwnik podejdzie pod takiego gracza w wyskoku, czyli przemieści się w jego CYLINDER to będzie on odpowiedzialny za taki kontakt i zostanie orzeczony faul.

W dalszej części przepisu o grze środkowych możemy przeczytać:

ART. 33.12 Gra środkowych

„(..) Wypychanie przeciwnika z jego pozycji barkiem lub biodrem oraz ingerowanie w swobodę jego ruchów używając wysuniętych rąk, barków, bioder, nóg lub innych części ciała jest faulem zawodnika atakującego lub broniącego na pozycji środkowego.”

Czyli nie można zawodnika, który zajął pozycję na boisku (zgodnie ze wszystkimi innymi obowiązującymi przepisami) wypychać, trzymać, pociągać.

Każdy jednak wie, że gra środkowych to nieustanna walka o pozycję, przepychanie się, obrona lub atak każdego centymetra „do” lub „od” kosza. Jeśli to CYLINDRY walczą o pozycję, jeśli obie strony nie nadużywają elementów wymienionych powyżej jak również te opisane w części 1, to taka gra jest uznawana za legalną. Nie wolno jednakże nadużywać

siły, wykorzystywać rąk, kolan, nóg do przemieszczenia przeciwnika. Łatwo zaobserwować, że z roku na rok najlepsi podkoszowi są coraz szczuplejsi oraz fizycznie sprawniejsi, szybsi, skoczniejsi i takich graczy trudniej się broni. Obrońca musi być równie szybki i sprawny jak atakujący.

Fot. Piotr Kieplin/Anwil Włocławek

Gracze próbują ułatwić sobie zadanie poprzez trzymanie przeciwnika za ręce, ramiona, nogę, tułów... uniemożliwiając w ten sposób wyjście na pozycję do podania, bądź obronę polegającą na odcięciu podania. Sędziowie są zobowiązani wyłapywać takie sytuacje i karać faulami. To jedyny sposób, aby koszykówka nadal była grą wysokich sprawnie poruszających się graczy.

Wyobraźmy sobie dobrze zagrany pick&roll dający możliwość wysokiemu, szybkiemu i skocznemu środkowemu do otrzymania podania i wsadu piłki do kosza - to jest piękno koszykówki. Ale jeśli zawodnik, który ma zrolować po postawieniu zasłony, zostanie na ułamek sekundy przytrzymany to nie dojdzie do zrolowania w odpowiednim czasie, czyli nie otrzyma on podania w odpowiednim czasie, czyli... takiej akcji nie będzie. Konsekwentne odgwizdywanie takich fauli przez sędziów spowoduje eliminację nielegalnej obrony zagrania pick&roll. Reasumując walka o pozycje pod koszem oznacza walkę dwóch cylindrów. Każdy z nich ma prawo do obrony wcześniej zajętej pozycji. Jednakże żaden nie ma prawa przemieścić przeciwnika z zajętej pozycji.

Nie mogą również trzymać i w ten sposób ograniczać ruchu w celu wyjścia do podania lub odcięcia podania. Zawodnik, który wyskoczył pionowo ma prawo opaść w to samo miejsce. Podobnie w trakcie zbiórki piłki po rzucie nie wolno zawodnika, który ma wcześniej zajętą (wywalczoną) pozycję, wypychać z niej lub trzymać w celu uniemożliwienia wyskoku do piłki.

Fot. Adrianna Antas/MKS Dąbrowa

W praktyce **W WALCE ZAWODNIKÓW PODKOSZOWYCH WIDZIMY WIELE ELEMENTÓW TRZYMANIA**. Są momenty, że nie wiemy kto złapał pierwszy. Dochodzi do sytuacji, gdy obaj stoją pod koszem i się trzymają. W takich sytuacjach sędziowie czekają na **ROZWÓJ WYDARZEŃ**.

Fot. Anwil Włocławek

Jeśli zawodnik A puszcza i chce „iść” lub wyskoczyć, ale zawodnik B wciąż trzyma i nie pozwala mu na taki ruch to jest to faul zawodnika B! Czyli walczymy, ale jeśli jedna strona kończy i chce wyskoczyć, pobiec, odejść to druga musi mu to umożliwić.

Ze względu na występowanie wielu aspektów w tym samym czasie gra środkowych jest dla sędziów trudna do oceny. Muszą oni obserwować tę sytuację od początku, najczęściej jeszcze zanim pojawi się tam piłka. Równocześnie oceniają nie tylko legalność każdego kontaktu, ale również wpływ na grę/zagrywkę. **OBSERWACJA GRY POZA PIŁKĄ TO PODSTAWA DOBREGO SĘDZIOWANIA.** Zdarza się też tak, że **SĘDZIA JAKO JEDYNY NA HALI OBSERWUJE AKCJĘ ZAWODNIKÓW, KTÓRZY WALCZĄ Z DALĄ OD PIŁKI** i zwykle taka decyzja o faulu przyjmowana jest ze zdziwieniem. Dopiero powtórka video pokazuje, co wydarzyło się zanim wszyscy przenieśli wzrok na tę akcję i często wyjaśnia prawidłowość decyzji sędziowskiej.

W następnej części więcej o sytuacjach pick&roll i związanych z tym sytuacjami zasłon.
W razie pytań: j.zamojski@referee.pl